

19. LLATÍ II

BATXILLERAT (LOGSE) Prova d'accés a la Universitat

Exercici de LLATÍ II

Segona part de la prova

Modalitat d'Humanitats i Ciències Socials

Matèria obligatòria en la via d'Humanitats i opcional en la de Ciències Socials

90 minuts

I. CARACTERÍSTIQUES DE L'EXAMEN

Opcions.

- La prova constarà de dos exercicis dels quals l'alumne haurà de triar un.
- Els exercicis seran de característiques semblants.
- Junt amb l'exercici se subministrarà a l'alumne un vocabulari que contindrà tots i cada un dels vocables inclosos en els textos i els seus significats. L'alumne podrà utilitzar diccionari del qual s'haurà eliminat tota contestació a qüestions gramaticals, lèxiques o de literatura.

Parts de l'exercici.

- Traducció d'un text.
- Quatre qüestions obligatòries:
  - A) Anàlisi sintàctica del text.
  - B) Anàlisi morfològica.
  - C) Lexicologia.
  - D) Literatura

Puntuació de cada una de les parts.

- Traducció d'un text: 5 punts
- Quatre qüestions obligatòries:
  - A) Anàlisi sintàctica del text: 2 punts
  - B) Anàlisi morfològica: 1 punt
  - C) Lexicologia: 1 punt
  - D) Literatura: 1 punt

Característiques del text objecte de traducció.

- L'extensió estarà limitada entre 30 i 35 paraules.
- Els textos seleccionats per a la seua anàlisi i traducció seran seleccionats de qualsevol autor de la literatura romana en l'opció B; el text triat per a l'opció A es limitarà als autors següents: Cèsar, Sal·lusti o Nepote.

- Els textos hauran de ser de tipus narratiu (tant en vers com en prosa) i podran ser modificats per a adaptar-se als mínims requerits (vide III. TEMARI DE LA MATÈRIA. 1. La llengua llatina). Les modificacions seguiran els principis següents: (i) es tractarà d'introduir el menor nombre de canvis possibles; (ii) sempre que es pugui, es preferirà resoldre la traducció del sintagma que ofereixi dificultats (així, este sintagma no comptarà en el còmput de paraules mencionat); (iii) la hipotaxi podrà resoldre's per mitjà de parataxi. Haurien d'evitar-se modificacions de més importància.
- El text disposarà d'una explicació contextualitzadora que explicarà en quin lloc de l'obra s'inclou –què li precedeix i com continua–.
- Contindrà exclusivament estructures sintàctiques normatives contingudes en els mínims requerits a l'alumne.

Característiques de les qüestions.

Anàlisi sintàctica.

- Hauran d'analitzar-se les funcions de tots els elements oracionals, així com les proposicions que apareguen indicant de quin tipus de proposició es tracta i la seua funció en el text.

Anàlisi morfològica.

- Se sol·licitarà l'anàlisi morfològica de quatre formes presents en el text triat. Estes pertanyeran, a ser possible, a categories diferents: substantiu, adjectiu, pronom i verb.
- En els substantius i pronoms s'haurà d'indicar cas (o casos), gènere i nombre; en les formes verbals, persona, nombre, veu, temps, mode i verb d'on procedeix; en el cas dels adjectius, haurà d'indicar-se a més el grau.

Qüestió de lexicologia.

- L'objecte d'esta qüestió és l'estudi lexicològic de dos verbs.
- L'estudi se centrarà en la formació de cinc verbs llatins, en total, per mitjà de modificació preverbal de la base lèxica dels dos verbs proposats.
- L'estudi culminarà amb l'evolució o desenvolupament a què han donat peu els verbs formats per modificació preverbal o la mateixa base lèxica utilitzada. En total hauran de presentar-se, com a mínim, cinc evolucions.

Qüestió de literatura.

- Haurà d'exposar-se un gènere literari d'entre els dos que es preguntaran en cada opció.
- Els gèneres literaris que podran ser objecte de pregunta seran els considerats entre els objectius mínims de l'assignatura (vide III. TEMARI DE LA MATÈRIA. IV. Roma i el seu llegat).
- L'alumne concretarà l'exposició del tema a:
  1. Característiques del gènere.
  2. Autors més representatius.
  3. Condicionants històrics: polítics, socials, ideològics, etc.

II. CRITERIS ESPECÍFICS DE CORRECCIÓ

1. De la traducció.

- Identificació de l'argument del text.
- Correcció gramatical i lèxica de la traducció.
- Coherència entre la traducció i el comentari sintàctic del text.

2. De les qüestions.

- Adequació de la resposta a la pregunta.

III. CURRÍCULUM DE LA MATÈRIA

Decret 50/2002, de 26 de març, que estableix el currículum de Batxillerat LOGSE.

III. Nuclis de continguts.

1. La llengua llatina.

Els continguts que corresponen a este nucli són:

- Les modalitats oracionals: la modalitat declarativa. Estructura i constituents de l'oració. Classes d'oració per l'estructura del predicat. Les relacions sintàctiques: la concordança, recció i orde de paraules. Casos especials de concordança.
- El sintagma nominal: estructura i constituents. Funcions del sintagma nominal. Les declinacions: els casos. Formes especials o irregulars de les diferents declinacions.
- El sintagma adjectiu: estructura i constituents. Funcions del sintagma adjectival. Flexió dels adjectius. Graus de l'adjectiu. La formació d'adverbis a partir d'adjectius qualificatius: funcions.
- Els pronoms: flexió. Usos deíctic, fòric i emfàtic. Adverbis corresponents a les diferents sèries pronominals.
- El sintagma preposicional. Estudi de l'ús de les preposicions.
- Les categories verbals: veu, aspecte, mode, temps, nombre i persona. L'organització temàtica del verb llatí. Les conjugacions regulars en activa i mitjana-passiva. L'estructura de les oracions actives, passives i mitjanes. L'impersonal. Verbs irregulars i defectius.
- Estudi de les principals variants de les modalitats expressiva i impressiva: la interrogació directa, l'expressió del desig i de la lamentació, els mandats i les prohibicions.
- Les formes nominals del verb: classes i funcions. Perífrasis verbals, modals i aspectuals.
- L'oració composta: la juxtaposició i la coordinació. La subordinació: procediments. La proposició relativa. La proposició d'infinitiu. La subordinació conjuntiva: estudi dels nexes subordinants i de les preposicions per ells introduïdes. Funcions de les proposicions subordinades.
- L'expressió d'enunciats indirectes: subordinació i estil indirecte.

2. La interpretació de textos.

Els continguts que corresponen a este nucli són:

- Lectura comprensiva i comentada d'obres completes o fragments d'obres traduïdes del llatí.
- Interpretació de textos llatins de diferents modalitats, per mitjà de l'aplicació de les distintes tècniques de traducció i de la utilització correcta d'instruments de treball com el diccionari, prèvia l'anàlisi gramatical pertinent.
- Comparació entre les estructures gramaticals i les corresponents en les llengües conegudes per l'alumnat, per mitjà de la confrontació de textos llatins i la traducció.
- Comentari dels aspectes culturals, socials, polítics i històrics continguts en els textos objecte de lectura i de traducció. Acostament al món clàssic reflectit en els textos i constatació de la seua pervivència en èpoques posteriors i en l'actual.
- Estudi de les característiques lingüístiques dels textos dels diferents gèneres literaris i dels recursos utilitzats en la seua configuració.
- Comentari de textos. Els textos com a font de dades i d'informació.

Es procurarà que els textos que s'han de llegir o traduir siguen de diferents èpoques i de diversos gèneres literaris perquè l'alumnat comprega el fet que el llatí ha sigut aclaparadorament la llengua de cultura d'Europa durant llargs períodes de la història. En este sentit s'han de poder proposar als estudiants textos que relacionen la llengua clàssica amb el seu entorn geogràfic i històric.

3. Formació i evolució del llatí a les llengües romàniques.

Els continguts que corresponen a este nucli són:

- Formació de paraules llatines. Modificació, derivació i composició. Estudi dels formants d'origen llatí més productius en la formació de paraules en les llengües modernes conegudes o emprades per l'alumnat.
- Característiques diferencials del llatí davant de les llengües romàniques i de l'anglès.
- Vocabulari específic d'origen grecollatí usual en les disciplines que s'estudien en el Batxillerat.
- Expressions llatines incorporades al llenguatge habitual i al culte.

4. Roma i el seu llegat.

Els continguts que corresponen a este nucli són:

- Transmissió de la literatura clàssica.
- Els gèneres literaris llatins. Influència en les manifestacions literàries d'èpoques posteriors.
- La mitologia clàssica i la seua influència en tota la cultura occidental.
- El llegat de Roma a Hispània. Restes romanes a la Comunitat Valenciana. Vestigis en jaciments i museus a Hispània i a la Comunitat Valenciana.

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORT

COMISSIÓ ORGANITZADORA DE LES PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT
COMISIÓN ORGANIZADORA DE LAS PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

PROVES D'ACCÉS A FACULTATS, ESCOLES TÈCNiques SUPERIORS I COL·LEGIS UNIVERSITARIS
PRUEBAS DE ACCESO A FACULTADES, ESCUELAS TÉCNICAS SUPERIORES Y COLEGIOS UNIVERSITARIOS

CONVOCATÒRIA DE **JUNY 2004** CONVOCATORIA DE **JUNIO 2004**

MODALITAT DEL BATXILLERAT (LOGSE): d'Humanitats i Ciències Socials
MODALIDAD DEL BACHILLERATO (LOGSE): de Humanidades y Ciencias Sociales

IMPORTANT / IMPORTANTE

2n Exercici 2º Ejercicio	LLATÍ II LATÍN II	Obligatòria en la via d'Humanitats i optativa en la de Ciències Socials Obligatoria en la via de Humanidades y optativa en la de Ciencias Sociales	90 minuts 90 minutos
Barem: / Baremo: TRADUCCIÓ: 5 punts; 1a QÜESTIÓ: 2 punts; 2a, 3a i 4a : 1 punt cadascuna			
Has de triar un exercici (A o B) i respondre a totes les parts.			
Pots usar el diccionari.			

EXERCICI A

ENSENYANCES DELS DRUIDES, SACERDOTS DELS GALS (CÈSAR, *Guerra de la Gàl·lia* VI, 14)
Situació social i formació dels druides.

(Druides) hoc volunt persuadere: non interire animas, sed ab aliis post mortem transire ad alios, atque hoc maxime ad virtutem excitari putant, metu mortis neglecto. Multa de sideribus atque eorum motu iuventuti tradunt.

Segueix descrivint la situació d'altres classes socials.

A) TRADUCCIÓ DEL TEXT

B) QÜESTIONS:

- 1a) Anàlisi sintàctica del text.
- 2a) Anàlisi morfològica de les següents formes que figuren al text: **tradunt, hoc, sideribus, multa**.
- 3a) Composa, almenys, 5 verbs llatins per modificació preverbal a partir de la base lèxica de **transire i volunt**. A continuació forma, almenys, 5 paraules (en total) en qualsevulla de les llengües de la Comunitat Valenciana a partir de les esmentades bases lèxiques.
- 4a) Contesta a un dels dos temes proposats: **Èpica romana o Teatre romà**.

EXERCICI B

DESCRIPCIÓ DE LES EDATS DE BRONZE I FERRO (OVIDI, *Metamorfosi*, I, 125-129)
Finalitza la descripció de la Edat d'Argent.

**Tertia post illum successit aenea proles,
saevior ingenis et ad horrida promptior arma,
non scelerata tamen. De duro est ultima ferro;
protinus inrupit venae peioris in aevum
omne nefas; fugere pudor verumque fidesque.**

Segueix descrivint la edat de Ferro.

A) TRADUCCIÓ DEL TEXT

B) QÜESTIONS:

- 1a) Anàlisi sintàctica del text.
- 2a) Anàlisi morfològica de les següents formes que figuren al text: **saevior, arma, omne, fugere**.
- 3a) Composa, almenys, 5 verbs llatins per modificació preverbal a partir de la base lèxica de **successit i inrupit**. A continuació forma, almenys, 5 paraules (en total) en qualsevulla de les llengües de la Comunitat Valenciana a partir de les esmentades bases lèxiques.
- 4a) Contesta a un dels dos temes proposats: **Oratòria romana o Lírica romana**.

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORT

COMISSIÓ ORGANIZADORA DE LES PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT
COMISIÓN ORGANIZADORA DE LAS PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

SECCIÓ D'INSTRUMENTS VALÈNCIANS
INSTRUMENTS VALÈNCIANS

PROVES D'ACCÉS A FACULTATS, ESCOLES TÈCNiques SUPERIORS I COL·LEGIS UNIVERSITARIS
PRUEBAS DE ACCESO A FACULTADES, ESCUELAS TÉCNICAS SUPERIORES Y COLEGIOS UNIVERSITARIOS

CONVOCATÒRIA DE _____

CONVOCATORIA DE _____

MODALITAT DEL BATXILLERAT (LOGSE):
MODALIDAD DEL BACHILLERATO (LOGSE):

d'Humanitats i Ciències Socials
de Humanidades y Ciencias Sociales

IMPORTANT / IMPORTANTE

2n Exercici 2º. Ejercicio	LLATÍ II LATÍN II	Obligatòria en la via d'Humanitats i optativa en la de Ciències Socials Obligatoria en la vía de Humanidades y optativa en la de Ciencias Sociales	90 minuts 90 minutos
------------------------------	----------------------	---	-------------------------

LÈXIC DE L'EXERCICI A

Ab: *prep. d'ablat.* : de, des de.
Ad: *prep. d'acus.* : a.
Alius, -a, -ud: *adj. i pron.* : altre; **alius...alius:** l'un...l'altre.
Anima, -ae: *f.* : alé, respiració; vida, ànima; ànima.
Atque: *conj.* : i
De: *prep. d'ablat.* : des de; després de; de.
Druides, -dum: Druïdes, antics sacerdots dels gals.
Excito: *l, tr.* : fer sortir; alçar, aixecar; estimular, animar, excitar.
Hic, haec, hoc: *pron-adj. demost.* : aquest, això, açò.
Intereo, -ii, -itum: *irr., intr.* : morir; desaparèixer.
Is, ea, id: *pro-adj. demost.* : aquest, aqueix, aquell.
Iuventus, -tis: *f.* : joventut, juvenesa
Maxime: *adv.* : moltíssim; sobretot, principalment.
Metus, -us: *m.* : por
Mors, -tis: *f.* : mort.
Motus, -us: *m.* : moviment.
Multus, -a, -um: *adj.* : molt, nombrós.
Neglego, -lexi, -lectum: *3, tr.* : negligir; abandonar; menysprear.
Non: no.
Persuadeo, -asi, -asum: *2, tr.* : persuadir; convèncer.
Post: *prep. d'acus.* : darrere de; després de.
Puto: *l, tr.* : aclarir; avaluar; considerar; creure, pensar.
Sed: *conj.* : però.
Sidus, -eris: *n.* : astre, estel.
Trado, -didi, -ditum: *3, tr.* : lliurar; confiar; contar, explicar.
Transeo, -ii, -itum: *irr., tr., intr.* : passar, passar-se; convertir-se; extingir-se.
Virtus, -is: *f.* : valor, coratge; mèrit, virtut.
Volo, volui, -: *irr., tr., intr.* : voler, desitjar.

LÈXIC DEL EXERCICI B

Ad: *prep. d'acus.* : a, cap a.
Aeneus, -a, -um: *adj.* : de bronze.
Aevum, -i: *n.* : època, temps, segle.
Arma, -orum: *n.* : armes; combats, guerra.
De: *prep. d'ablat.* : des de; després de; de.
Durus, -a, -um: *adj.* : dur.
Et: i
Ferrum, -i: *n.* : ferro.
Fides, -ei: *f.* : protecció; garantia; bona fe, honestat; lleialtat, fidelitat; fe.
Fugio, fugi -: *3, intr. tr.* : fugir; allunyar-se de; fugir de.
Horridus, -a, -um: *adj.* : dur, aspre; incult.
Ille, -a, ud: *pron-adj. demost.* : aquell, aquella, allò
In: *pre. d'acus. i ablat.* : a, en dins; en, a, dins.
Ingenium, -ii: *n.* : caràcter, intel·ligència, talent.
Inrumpo o irrumpo, -rupi, -ruptum: *3, tr., intr.* : irrompre, penetrar.
Nefas: *indecl. n.* : crim, sacrilègi, impietat.
Non: no.
Omnis, omne: *adj.* : tot.
Peior, peius: *comp. de malus, -a, -um* : pitjor.
Post: *adv. i prepos. d'acus.* : darrere, després; després de.
Proles, -is: *f.* : prole, descendència, fills.
Promptus, -a, -um: *adj.* : manifest; disposat; inclinat.
Protinus: *adv.* : directament; a continuació; tot seguit.
Pudor, -is: *m.* : pudor; sentit del honor; reputació, moderació.
Saevus, -a, -um: *adj.* : cruel; rabios; violent.
Sceleratus, -a, -um: *adj.* : criminal; funest.
Succedo, -cessi, -cessum: *3, intr.* : ficar-se sota; seguir, venir després.
Sum, fui: *ser, estar, haver, existir.*
Tamen: *adv.* : tanmateix, malgrat tot.
Tertius, -a, -um: *adj.* : tercer.
Ultimus, -a, -um: *adj.* : últim.
Vena, -ae: *f.* : vena; filó d'un metal, mineral.
Verum, -i: *n.* : la veritat.

L A T I N II

CRITERIS ESPECÍFICS DE CORRECCIÓ

1. De la traducció.

- Identificació de l'argument del text.
- Correcció gramatical i lèxica de la traducció.
- Coherència entre la traducció i el comentari sintàctic del text.

2. De les qüestions lingüístiques.

- Adequació de la resposta a la pregunta.

3. De la qüestió de literatura.

- Característiques del gènere.
- Autors més representatius.
- Condicionants històrics: polítics, socials, ideològics, etc.

CRITERIOS DE CORRECCIÓN

1. De la traducción.

- Identificación del argumento del texto.
- Corrección gramatical y léxica de la traducción.
- Coherencia entre la traducción y el comentario sintáctico del texto.

2. De las cuestiones lingüísticas.

- Adecuación de la respuesta a la pregunta.

4. De la cuestión de literatura.

- Características del género.
- Autores más representativos.
- Condicionantes históricos: políticos, sociales, ideológicos, etc.

COMISSIÓ ORGANIZADORA DE LES PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT
COMISIÓN ORGANIZADORA DE LAS PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

PROVES D'ACCÉS A FACULTATS, ESCOLES TÈCNIQUES SUPERIORS I COL·LEGIS UNIVERSITARIS
PRUEBAS DE ACCESO A FACULTADES, ESCUELAS TÉCNICAS SUPERIORES Y COLEGIOS UNIVERSITARIOS

CONVOCATÒRIA DE **SETEMBRE 2004** CONVOCATORIA DE **SEPTIEMBRE 2004**

MODALITAT DEL BATXILLERAT (LOGSE): **d'Humanitats i Ciències Socials**
MODALIDAD DEL BACHILLERATO (LOGSE): **de Humanidades y Ciencias Sociales**

IMPORTANT / IMPORTANTE

2n Exercici 2º. Ejercicio	LLATÍ II LATÍN II	Obligatòria en la via d'Humanitats i optativa en la de Ciències Socials Obligatoria en la vía de Humanidades y optativa en la de Ciencias Sociales	90 minuts 90 minutos
Barem: / Baremo: TRADUCCIÓ: 5 punts; 1a QÜESTIÓ: 2 punts; 2a, 3a i 4a : 1 punt cadascuna			
Has de triar un exercici (A o B) i respondre a totes les parts.			
Pots usar el diccionari.			

EXERCICI A

LA RELIGIÓ DELS GERMÀNICS (CÈSAR, *Guerra de la Gàl·lia*, VI, 21)

Abans Cèsar havia descrit la religió i costums dels gals

Germani multum ab hac consuetudine differunt. Nam neque druides habent, qui rebus divinis praesint, neque sacrificiis student. Deorum numero eos solos ducunt quos cernunt et quorum aperte opibus iuvantur: Solem et Vulcanum et Lunam.

Següeix descrivint els seus costums

A) TRADUCCIÓ DEL TEXT

B) QÜESTIONS:

- 1a) Anàlisi sintàctica del text.
- 2a) Anàlisi morfològica de les següents formes que figuren al text: **qui, rebus, divinis, iuvantur**.
- 3a) Composa, almenys, 5 verbs llatins per modificació preverbal a partir de la base lèxica de **differunt** i **ducunt**. A continuació forma, almenys, 5 paraules (en total) en qualsevulla de les llengües de la Comunitat Valenciana a partir de les esmentades bases lèxiques.
- 4a) Contesta a un dels dos temes proposats: **Oratòria romana** o **Lirica romana**.

EXERCICI B

LES EDATS DEL HOME: L'EDAT D'OR (OVIDI, *Metamorfosi*, I, 89-93)

Ovidi acaba de descriure la creació del home

**Aurea prima sata est aetas, quae vindice nullo,
sponte sua sine lege fidem rectumque colebat.
Poena metusque aberant nec verba minantia fixo
aere legebantur, nec supplex turba timebat
iudicis ora sui, sed erant sine vindice tuti.**

Continua la descripció de l'Edat d'Or.

A) TRADUCCIÓ DEL TEXT

B) QÜESTIONS:

- 1a) Anàlisi sintàctica del text.
- 2a) Anàlisi morfològica de les següents formes que figuren al text: **lege, colebat, tuti, quae**.
- 3a) Composa, almenys, 5 verbs llatins per modificació preverbal a partir de la base lèxica de **legebantur** i **colebat**. A continuació forma, almenys, 5 paraules (en total) en qualsevulla de les llengües de la Comunitat Valenciana a partir de les esmentades bases lèxiques.
- 4a) Contesta a un dels dos temes proposats: **Historiografia romana** o **Teatre romà**

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORT

COMISSIÓ ORGANITZADORA DE LES PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT
COMISSION ORGANIZADORA DE LAS PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

PROVES D'ACCÉS A FACULTATS, ESCOLES TÈCNiques SUPERIORS I COL·LEGIS UNIVERSITARIS
PRUEBAS DE ACCESO A FACULTADES, ESCUELAS TÉCNICAS SUPERIORES Y COLEGIOS UNIVERSITARIOS

CONVOCATÒRIA DE _____

CONVOCATORIA DE _____

MODALITAT DEL BATXILLERAT (LOGSE):
MODALIDAD DEL BACHILLERATO (LOGSE):

d'Humanitats i Ciències Socials
de Humanidades y Ciencias Sociales

IMPORTANT / IMPORTANTE

2n Exercici 2º. Ejercicio	LLATÍ II LATÍN II	Obligatòria en la via d'Humanitats i optativa en la de Ciències Socials Obligatoria en la vía de Humanidades y optativa en la de Ciencias Sociales	90 minuts 90 minutos
------------------------------	----------------------	---	-------------------------

LÈXIC DE L'EXERCICIA

Ab : *prep. d'abl.* : de, des de.
Aperte : *adv.* : obertament, al descobert, clarament.
Consuetudo, -inis : *f.* : costum, hàbit; ús; tracte, familiaritat.
Cerno, crevi, cretum : *3. tr.* : veure, distinguir; determinar.
Differo, distuli, dilatam : *irr., tr., intr.* : ajornar, diferir; diferir, ésser diferent.
Druides, -dum : druides (antics sacerdots dels gals)
Deus, -i : *m.* : déu, divinitat.
Divinus, -a, -um : *adj.* : diví, sobrenatural.
Duco, duxi, ductum : *3. tr.* : conduir, guiar; formar, modelar; calcular, valorar; tenir per, considerar; moure, dirigir.
Et : *conj.* : i.
Germani, -orum : *subst.* : els germànics.
Habeo, -ui, -itum : *2. tr., intr.* : tenir, retenir; mantenir; tenir, haver; disposar de.
Hic, haec, hoc : *pron-adj. dem.* : aquest, això, açò.
Is, ea, id : *pron-adj. dem.* : aquest, aqueix, aquell.
Iuvo, iuvi, iutum : *1. tr.* : ajudar, assistir; millorar, reforçar.
Luna, -ae : La Lluna (deessa)
Multum : *adv.* : molt.
Nam : *conj.* : car, en efecte.
Neque... neque : *conj.* : ni...ni.
Numerus, -i : *m.* : nombre, quantitat; número, ordre.
Ops, opis : *f.* : poder, força; (pl.) recursos; riquesa, béns, fortuna.
Praesum, fui, -i : (*irr., intr., amb dat.*) : ésser al capdavant de, dirigir, protegir, presidir.
Qui, quae, quod : *pron-adj. relat.* : qui, que, el (la) qual.
Res, rei : *f.* : propietat, béns; cosa, fet; acte, acció; afer, assumpte; fi; causa.....
Sacrificium, -ii : *n.* : sacrifici, culte.
Sol, -is : *m.* : El Sol (déu)
Solus, -a, -um : *adj.* : (*general. predic.*) : sol, tot sol; sol, abandonat; únic, només.
Studeo, -ui, -i : *2. intr., tr.* : (*amb dat.*) : dedicar-se a; ésser partidari de, afavorir.
Vulcanus, -i : *m.* : Vulcà (déu del foc)

LÈXIC DEL EXERCICI B

Absum, afui, -i : *irr., intr.* : estar allunyat, estar absent; distar; mancar.
Aes, aeris : *n.* : bronze; as (moneda de coure o bronze)
Aetas, -atis : *f.* : edat, temps.
Aureus, -a, -um : *adj.* : d'or; daurat, esplendent.
Colo, colui, cultum : *3. tr., intr.* : habitar; cultivar; vetllar per, tractar; venerar;
practicar, observar.
Fides, -ei : *f.* : protecció; garantia; bona fe, honestat; lleialtat, fidelitat, fe.
Fixus, -a, -um : *adj.* : clavat, fixat, fermament establert, fix.
Iudex, -icis : *m.* : jutge.
Lego, legi, lectum : *3. tr.* : recollir; escollir; recórrer, recórrer amb la vista; llegir.
Lex, legis : *f.* : llei.
Metus, -us : *m.* : por.
Minans, -ntis : *adj.* : amenaçador, intimidatori.
Nec...nec : *conj.* : ni...ni.
Nullus, -a, -um : *adj.* : cap.
Os, oris : *n.* : boca, cara, rostre; mirada, vista.
Poenas, -ae : *f.* : pena, càstig; venjança, revenja.
Primus, -a, -um : *adj.* : primer.
Qui, quae, quod : *pron-adj. relat.* : qui, que, el (la) qual.
Rectum, -i : *n.* : (*substantiv. del adjet. rectus, -a, -um*) : rectitud, bé.
Sed : *conj.* : però.
Sero, sevi, satum : *3. tr.* : (*espec. en pret. perf. pass.*) : semblar; engendrar, procrear, fer néixer.
Sine : *prep. d'ablat.* : sense.
Sponte sua : (*com adverb.*) : voluntàriament; per si mateix; essencialment.
Sum, fui : *irr., intr., copul.* : ésser, existir; estar
Supplex, -icis : *adj.* : suplicant.
Timeo, -ui, -i : *2. intr., trans.* : tenir por; (*amb acus.*) : tenir por de, témer.
Turba, -ae : *f.* : desordre, aldarull; multitud, turbamulta.
Tutus, -a, -um : *adj.* : segur, protegit; lleial, fiable, inofensiu.
Verbum, -i : *n.* : paraula, mot, terme; discurs, expressió, frase.
Vindex, -icis : *m. i f.* : garant, defensor, protector.